

Táblás házakkal ünnepelnek

Ötvenéves jubileum, hatalmas érdeklődés és anyagi gondok Szombathelyen

Fél évszázados fennállását gálakonzerttel ünnepelte november közepén a Savaria Szimfonikus Zenekar. A jubileumi esten négy karmester, s több neves művész mellett az igazgató, Mérei Tamás is pódiumra lépett, a közönség pedig átvehette a születésnapra készült, Szombathelyi szimfónia címet viselő kötetet. A koncertre már hetekkel korábban elfogyott az összes jegy, de ez nem újdonság a Savaria Szimfonikusoknál, ebben a szezonban ugyanis már elővételben elkapkodják fellépéseikre a belépőket. Némi örömben, hogy hiába a jubileum, a nemzeti cím és a hatalmas érdeklődés, nem tudni, honnan lesz elegendő pénz a szezon befejezésére, hiszen a büdzsésükben nagyon nagyok a lyukak.

I Éppen az ünnepi koncert napjára készült el a kötet, ami a fél évszázados jubileumról szól...

– A könyv címe Szombathelyi szimfónia, s nem csupán ötven esztendő ölel fel. Az első tétele 1777-től egészen az 1962-es alapításig tartó évszázadok zenei történelmét tekintti át Szombathelyen. A második tétel maga a fél évszázad, 1962-től egészen napjainkig. A kötet harmadik fejezetében olyan zenekari igazgatóké, karmestereké, művészeti igazgatóké a főszerep, akik jelentős szerepet vállaltak az együttes mindennapjaiban, s emellett szó esik még a zenekari munkáról, lemezfelvételekről, kitüntetésekéről, az év zenekari művészeiről, s helyet kaptak itt a zenekari vendégkönyvünk bejegyzései is. A negyedik tétel könnyedebb területekre kalauzol, az Iseumi Szabadtéri Játékok történetébe kínál betekintést, valamint a Bartók Szemináriumról tudhatnak meg többet az olvasók. Szó esik a Bartók Terem kialakításáról, a zenekari alapítványról is. A muzsikusi ember című fejezetben pedig a zenészek között rendezett főzőversenyekről, egyéb, próbatermen kívüli programokról számolunk be. A kedvencem az a rész, ahol a próba hevében a karmesterek szájából elhangzott félmondatok, különleges szóösszetételek kaptak helyet. Remélem, mindenki jól fog szórakozni olvasásakor.

I Megvásárolható a kötet?

– Mindenki kapott belőle, aki eljött meghallgatni a jubileumi hangversenyt, de természetesen árulni is fogjuk. Egyébként a november 15-i hangversenyre meghívtuk az egykori muzsikusainkat, a fenntartóinkat, igazán különleges hangulatúvá vált így az ünnepség.

I Mibez kötik a fél évszázados jubileumot?

– Magyarországon nincsenek egységes szempontok arról, hogy mi alapján állapítjuk meg, hány esztendő egy zenekar. Az egyik álláspont a hivatásossá válástól számolja, a másik a zenekar vagy jogelődjeinek az alapításától, a harmadik a legkorábbi, első hangversenyekhez köti a dátumot. Én úgy gondoltam, a mi esetünkben akkor járunk el a legmefelelőbbben, ha az 1962-es

dátumot vesszük alapul. Igaz ugyan, hogy előtte is volt bőven zenekari koncertélet Szombathelyen, viszont 1962 előtt a működés nem volt folyamatos. Nagy volt a fluktuáció, állandó névvel sem rendelkezett az együttes. 1962-ben azonban döntés született arról, hogy az addigi zeneiskolai együttest és a város zenekarát összeolvasztják, s ebből a társulathból Petró János vezetésével megalapítják a Szombathelyi Szimfonikus Zenekart. Ettől kezdve a működés folyamatosá vált, és megtartották az első bérletes hangversenyt. Az együttesnél 44 muzsikusi került állásba, aztán ez a szám egyre gyarapodott.

I Különleges volt a jubileumi koncert, hiszen egyetlen este négy dirigens is pódiumra lépett.

– Azokat kértük fel, akik legalább három évig vezették az együttest, s így valóban nagy hatással voltak a társulatra. Sajnos nem tudta elvállalni a fellépést Alpaslan Ertünger, mert ő jelenleg a Musikvereinben dolgozik. Izaki Masahiro pedig Tokióban adott éppen ebben az időpontban hangversenyt, de majd később, decemberben fellép az együttesrel. Itt volt azonban velünk Vásáry Tamás, Pál Tamás, Robert Houlihan és természetesen Petró János.

I Még Ön is fellépett a hangversenyen, Massenet: Thais-meditációt játszotta, ami különleges esemény.

– Nagyon örülök annak, hogy sok zenész és karmester kapacitál, koncertezzem velük, hiszen mégiscsak csellóművészként ismertek meg, s a korábbi években, mielőtt elvállaltam volna a zenekar igazgatói posztját, évente több alkalommal léptem fel Szombathelyen. Mivel ezt a két dolgot nem szeretném keverni, ezért általában ellen-

Petró János, az alapító karmester dirigálja a zenekart

Vásáry Tamás az együttes élén

állók a felkéréseknek, a mostani azonban olyan különleges alkalom volt, amikor kivétel tettem.

■ *Mindenki a személyes kedvenceit választotta a programban vagy inkább a jubileum köré rendezték a műsort?*

– Véletlenül nincsenek, azért kapott a programban helyet Wagner Rienzi nyitánya, mert az egyik első hangverseny műsorán szerepelt, meghatározó jelentőségűvé válva a zenekar életében. Ebben a darabban azok a régi, nyugdíjas tagjaink is muzsikáltak, akik még aktívak, így remekül idéztük meg az 1962-es hangulatot. Houlihan azért dirigálta A végzet hatalma nyitányát, mert amikor életében először, 1983-ban Magyarországon járt, ezt a számot vezényelte a Magyar Televízió Karmesterversenyén, a szombathelyi elődöntőben. Akkor a produkció olyan jól sikerült neki, hogy a harmadik hely mellett a közönségdíjat is elnyerte. Tokody Ilona életében az első zenekar, amellyel fellépett, a szombathelyi volt. A gálán szintén fellépő Kovács Kolos évtizedeken keresztül ünnepelt Sarastróként vált ismertté a városban. Az est zárószáma pedig azért lett Strauss: Perpetuum mobile-ja, mert ezzel is jelezzük, habár most visszatekintünk a múltunkra, de ettől függetlenül a történet halad tovább. A jubileumi koncerten teljes teltház volt, hetekkel korábban elfogytak a jegyek. Egyébként ebben a szezonban, bár felemeltük a helyárakat, mégis minden este elővételben elfogy az összes jegy. Mióta igazgató vagyok, ilyen nem történt.

■ *Minek köszönhető ez a fokozott érdeklődés?*

– Összetett a válasz, nyilván az ötven év miatt is kíváncsiak az itt élők az együttesre, másrészt azokat a korábbi dirigenseket hívtuk meg koncertezni, akik nagy népszerűségnek örvendenek a városban még ma is. A Hollywood Classics – előadásai szintén mindig telt házakat vonzanak. Nagyon jó érzés ez nemcsak nekem, hanem a zenészeknek is.

■ *Ráadásul izgalmasak, különlegesek az összeállítások.*

– Nyilván a műsorpolitikának, a meghívott művészeknek is köszönhető mindez. Arról nem is beszélve, hogy az Iseumi Szabadtéri Játékok nyáron komoly eseménnyé vált, ami a zenekarra irányította a figyelmet. Ezen a helyszínen nem hangzott el még musical, akkora sikere volt, hogy egy extra előadásra is megtelt a nézőtér. Biztos vagyok benne, hogy ennek a fesztiválnak is köszönhetünk néhány új nézőt. Három és fél évvel ezelőtt, a legelső nyilatkozatomban és pályázatomban is megjelöltem, azt szeretném elérni, hogyha az emberek meghallják a Savaria Szimfonikus Zenekar nevét, az jusson eszükbe, rájuk érdemes kíváncsinak lenni. El kell olvasni a plakátjait és el kell menni a koncertjeikre, mert olyan események, amelyek nem csak illik jelen lenni, hanem kifejezetten pozitív élményekkel gazdagodnak. Talán ez a folyamat mostanra kezd beérni.

■ *Mit emelne még ki a jubileumi szezon kínálatából?*

– Nagyon várjuk a Pannon Filharmonikusokat, akik a Bogányi testvérekkel, Gergellyel és Tiborral érkeznek hozzánk. Kocsis Zoltán fellépését egy évvel el kellett halasztanunk,

fellép viszont Perényi Miklós, az operaszínházban nagy érdeklődés kíséri a Bohéméletet, Kovács János dirigálásával, valamint a Hári Jánost is, Vásáry Tamással.

■ *A jubileumi szezonban mennyire ünnepi a költségvetésük?*

– Az sajnos egyáltalán nem az... A megyei önkormányzattól, amely 43 év óta a város mellett a zenekar fenntartója volt, elkerültünk, s így Szombathely önkormányzata vállalta egyedül a Savaria Szimfonikusok fenntartását. Ez azonban sajnos nem jelentette azt, hogy a város gazdagabbá vált... Habár elfogadott költségvetésünk volt, ezt szeptemberben drasztikusan csökkentették, olyannyira, hogy végre sem hajtható. Remélem, hogy a novemberi ülés ezt is korrigálja, hiszen komoly elmaradásaink vannak a teljesítésben.

■ *Némi biztatást kapott azért a városvezetéstől a fél évszázados együttes?*

– Az mindenképpen jó, hogy nemzeti lett a zenekar. A képviselőknek is el szoktam mondani, nézzék meg, hogy a nemzeti zenekarok mennyiből gazdálkodnak. Figylenek az elvégzett munka mennyiségére, arra, hogy ki hány koncertet ad, mekkora a nézőszáma vagy a saját bevételeinek aránya a költségvetéséhez képest. Ebben a mi együttesünk magasan vezet, ami azt is jelzi, hogy mind a művészi színvonal, mind a gazdálkodás terén a maximumot nyújtjuk. Remélem, találunk megoldást!

■ *Mi a helyzet a külföldi turnékkal?*

– Mindent megteszünk azért, hogy erősítsük a kapcsolatokat, van például állandó osztrák karmesterünk is. Nemrég Bécsben jártunk, rangos koncertet adtunk, ennek a turnénak szerencsére az anyagi vonzata is jelentős. Van olyan osztrák professzor, aki huszonhét esztendeje rendszeresen, évente többször kéri fel vendégszereplésre a szombathelyi zenekart. Természetesen szeretnénk, ha ez a kör a jövőben bővülne, nagyon örülünk, hogy Olaszországban is évente több alkalommal muzsikálhatunk. Boldoggá tesznek a felkérések, bár eleget tenni sem könnyű nekik, hiszen így is hónapról hónapra a túlszolgálat határán vagyunk. Továbbra sem mondtunk le arról sem, hogy Burgenland zenekarává is váljunk, hiszen ez az egyetlen osztrák tartomány, amely nem rendelkezik saját együttesel. Nem könnyű a megvalósítása, de bízom benne, hamarosan sikerülni fog.

R. Zs.